

Svanesøen som en gyser om incest

Katharina Torwestens afskedsgave til sit nordtyske publikum gør et uudsletteligt indtryk.

ANMELDELSE

Lars Geerdes

lg@fla.de

Flensborg. Det er en modig og medrivende opsætning af Tjajkovskijs balletklassiker »Svanesøen«, Landes-theaters balletdirektør, Katharina Torwesten, præsenterer som afskedsgave for sit nordtyske publikum. Premieren lørdag aften på Flensborg Teater blev en kæmpesucces og høstede ti minutters stående bifald.

Den i mange kulturer udbredte eventyrhistorie om en prins, der forelsker sig i en svane, der viser sig at være en fortryllet prinsesse, har fået en hel ny koreografi, og Torwesten går til sagen med et nyt syn på dramaet. Hun er ganske vist ikke den første, der finder et incestuøst motiv i historien, men det har hidtil været fokuseret på forholdet mellem prinsen og hans mor, dronningen. Torwesten fortolker derimod forholdet mellem den diabolske skikkelse Rothbart og Odette (den hvide svane) som incestdrama mellem far og datter, hvor den jaloux far gør alt for at hindre datteren i at finde sin egen lykke.

Dramaet udspiller sig inden for en minimalistisk scenografi (Julia Scheeler), hvor søen antydes af nogle transparente bølger, der hænger ned fra loftet, og hvor nogle sammenrullede sorte og hvide tæpper udgør søjlerne i slotssalen. Tilskuerens opmærksomhed bliver således ikke forstyrret af overflødige detaljer. Til gengæld skaber Torwestens dansere igen og igen imponerende billeder med deres kroppe.

Atmosfære sørger lyset for - og naturligvis Tjajkovskijs musik. Symfoniorkestret, dirigeret af Ingo Martin Stadtmüller, har den helt rigtige dramatiske klang i blandt andet det velkendte hovedtema, og både obo, harpe, fagot og ikke mindst soloviolinen (Arkady Gutnikov) ledsager de skiftende handlinger på en måde, der bare kæler for ørerne.

Trods alt megen humor

Humoren kommer heller ikke til kort i denne geniale opsætning - og ligger dog så tæt op ad dramaet. Når for eksempel svaneungerne kommer ud af deres æg, så sker det med sjove bevægelser, men snart udvikler der sig en kamp på liv og død imellem dem. Den berømte »små svaners dans« senere i forløbet får dog lov at forblive så sjov, som den nu engang er. Prinsens fem venner optræder i første omgang som et hold umodne drenge, der forsøger at imponere pigerne (de unge svaner) med tygegummi og aggressiv attitude, som om de var hentet fra West Side Story. Også denne scene giver anledning til moro i salen.

Timo-Felix Bartels har atter en gang en rolle, hvor han kan vise, at han ikke kun er en fremragende danser, men også en ditto skuespiller. Hans Rothbart er frygtindgydende og brutal, men de virkelig slemme ting, han gør ved Odette, bliver aldrig mere end antydet. Der er hel-

Enkhzorig Narmandakh danser udtryksfuldt den ulykkelige prins Siegfried, der sværger evig troskab til Odette danset af Risa Tero. Fotos: Henrik Matzen

RESÜMEE

Schwanensee als Inzestdrama

Das wohl berühmteste Ballett der Theatergeschichte, Tschaikowskys »Schwanensee«, erlebt in der neuen Choreographie von Katharina Torwesten am Schleswig-Holsteinischen Landestheater eine mutige und mitreißende Neudeutung. Zwar ist es nicht die erste Interpretation, die der märchenhaften Handlung ein inzestuöses Motiv unterstellt; dieses wurde aber bislang eher auf das Verhältnis zwischen Prinz und Königin bezogen. Dagegen sieht Torwesten hier ein Drama zwischen Rothbart (Vater) und dem weißen Schwan Odette (Tochter).

Die beeindruckende Vorstellung überzeugt auch dank großartiger tänzerisch-schauspielerischer Leistungen - in den Hauptrollen Timo-Felix Bartels, Risa Tero, Enkhzorig Narmandakh und Alexandra Pascu - und wird von einem stark aufspielenden Landessinfonieorchester unter der Leitung von Ingo Martin Stadtmüller unterstützt. Dem Publikum im Landesteil wird die scheidende Ballettdirektorin mit dieser Inszenierung unvergesslich bleiben.

ler ingen grund til at provokere med mere drastiske udtryksformer. Publikum er alligevel helt tryllebundet af forestillingen.

Troværdig i dobbeltrollen

Den hvide og den sorte svane, Odette og Odile, danses af Risa Tero, der lykkes med meget troværdigt at fremstille begge disse modstridende karakterer. Smilende, da hun møder prinsen, forskrækket, da hun bliver klar over sin fars lumske planer, og målrettet forførende som sin egen mørke modpart.

Enkhzorig Narmandakh giver udtryksfuld den ulykkelige prins Siegfried, der sværger evig troskab til Odette, og - snydt af Rothbart - alligevel frier til Odile. Og Alexandra Pascu er hans mor, dronningen. Hun gør hoffets stivhed fysisk følbart, og hun gør det med imponerende kropsbeherskelse. En stærk præstation.

Korpsdanserne har ligeledes nogle stærke scener, især damerne, når de præsenterer sig selv for prinsen som mulige bryllupskandidater med hver deres karaktertræk.

»Svanesøen« er Katharina Torwestens sidste koreografi for Schleswig-Holsteinisches Landestheater, som hun kom til i sæsonen 2010/11. Når hele teatrets ledelse skiftes ud til den kommende sæson, søger også hun nye græsgange. Hendes opsætninger i landsdelen har altid vakt opsigt, og ikke mindst hendes version af »Svanesøen« vil nok gøre hende uforglemmelig for sit publikum.

Schleswig-Holsteinisches Landestheater: Schwanensee, ballet af Katharina Torwesten med musik af Pjotr Tjajkovskij, orkestret er dirigeret af Ingo Martin Stadtmüller. Premiere lørdag aften, Flensborg Teater.

Timo-Felix Bartels har atter engang en rolle, hvor han viser, at han både er en dygtig danser og en dygtig skuespiller. Her er hans ansigt gemt bag en flyvende Risa Tero.